

Η ΑΘΜ ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΤΙΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Το απόγευμα της 12ης Μαΐου ε.έ. η Α.Θ.Μ. ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος Β', συνοδευόμενος από τον Σεβ.Μητροπολίτη Καρθαγένης κ.Αλέξιο, τον Παν.Αρχιμ. κ.Μελέτιο Κούμανη, Ηγούμενο της Ι.Πατριαρχικής Μονής Οσίου Σάββα Ηγιασμένου Αλεξανδρείας, και τον Ελλ.Καθηγητή του Παν/μιου Θράκης κ.Ε.Βαρβούνη, Άρχοντα Χαρτοφύλακα του Πατριαρχείου, αφίχθη στην Αλεξανδρούπολη, προκειμένου να συμμετάσχει στον εορτασμό της 94της επετείου των Ελευθερίων της ακριτικής πόλεως. Στον αερολιμένα Δημόκριτος τον υπεδέχθησαν οι Σεβ.Μητροπολίτες Αλεξανδρουπόλεως κ.Ανθιμος και Μαρωνείας και Κομοτηνής κ.Παντελεήμων, η Αντιπεριφερειάρχης Έβρου κα. Νικολάου, ο Δήμαρχος Αλεξανδρουπόλεως κ.Λαμπάκης, ο Υποδιοικητής της 12ης Μερραρχίας Ταξίαρχος κ.Καβούρ και λοιποί εκπρόσωποι των τοπικών Αρχών. Ομιλών προς τα τοπικά τηλεοπτικά μέσα, ο Μακαριώτατος ευχαρίστησε τον επιχώριο Μητροπολίτη κ.Ανθιμο για την εγκάρδια υποδοχή και απηύθυνε προς όλους τους Θρακιώτες τον αναστάσιμο χαιρετισμό, υπογραμμίζοντας με συγκίνηση το γεγονός ότι μεταβαίνει στην Θράκη, ιδιαίτερη πατρίδα της μητέρας του, μετά από 38 ολόκληρα έτη.

Το απόγευμα της 13^{ης} Μαΐου ε.έ., έλαβε χώρα η επίσημη υποδοχή της Α.Θ.Μ. στον Ι.Μητροπολιτικό Ναό Αγ.Νικολάου, όπου ετελέσθη ο Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός, στον οποίο χοροστάτησε ο Μακαριώτατος, συμπαραστατούμενος από τους Σεβ.Μητροπολίτες Καρθαγένης κ.Αλέξιο, Διδυμοτείχου κ.Δαμασκηνό, Ξάνθης κ.Παντελεήμονα και Αλεξανδρουπόλεως κ.Ανθιμο, παρόντος δε του Εξοχ.Υφυπουργού Εξωτερικών κ.Κ.Γεροντοπούλου. Προ της απολύσεως, την Α.Θ.Μ. προσεφώνησε ο επιχώριος Μητροπολίτης κ.Ανθιμος, αναφέρων μεταξύ άλλων:

Όταν, πριν από 100 περίπου χρόνια, οί τότε έμποροι τών έθνών, συνεδριάζοντας, έβαζαν σύνορα στις ψυχές τών λαών, τότε, στη δική μας περιοχή, ό πρόξενος τής Ελλάδος στο Δεδέαγατς, Ίων Δραγούμης, προσπαθούσε νά κατοχυρώσει ως δεδομένη και νά αποδείξει διεθνώς τήν έθνική μας έλληνική συνείδηση, γράφοντας: 'Εδω στο Δεδέαγατς, πού ...κατοικοῦν κάθε καρδιᾶς καρύδι...οί γυναίκες πού φέρνουν τούς άνδρες τους στην Έκκλησία τοῦ Αγίου Νικολάου, κάνουν έθνική δουλειά και τīs εύγνωμονῶ'. Μέσα σ' αὐτόν τόν μεγαλόπρεπο για τήν έποχή εκείνη Ναό, υπογράφηκε τὸ Πρωτόκολλο τών Έλευθερίων τής πόλεώς μας στις 14 Μαΐου 1920.

Έπι 70 χρόνια ζήσαμε τīs έθνικές περιπέτειες τής Πατρίδος μας, έτσι όπως ή απόστασή μας από τήν Πρωτεύουσα τīs καθιστούσε τραγικώτερες. Κατά τήν τελευταία τοῦ 20ου και τήν πρώτη δεκαετία τοῦ 21^{ου} αἰώνα, ζήσαμε τήν διεύρυνση τοῦ περιρρέοντος όρίζοντα με τὸ γεωπολιτικό 'άνοιγμα' πού μάς ένωσε πολιτιστικά και έμπορικά με τήν βαλκανική ένδοχώρα και τὰ παρευξείνεια Κράτη. Έδω και 4 χρόνια, ή λεγόμενη οίκονομική κρίση, ή όποία μάς προέκυψε «ως αίγυπτική πληγή» μάλλον προλειαινει μιὰ ιδιότυπη ανακατανομή επίρροών πού προβλέπει και άλλαγή συνόρων. Προφανώς αὐτὸ περιγράψατε πρὸ 5 ήμερῶν, άπευθυνόμενος στην εύρωπαϊκή διάσκεψη τοῦ Συμβουλίου τής Εύρώπης, ως «ώδίνες... ίστορικοῦ μετασχηματισμοῦ... με άδηλα άποτελέσματα... στην εύρύτερη περιοχή τής νοτιοανατολικής Μεσογειού».

Στὸ θρακικό διαμέρισμα τών 3 Νομῶν, Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, ύφιστάμεθα τὰ άπότοκα αὐτῆς τής συγκυρίας, με τὸ δυσειδές πρόσωπο τής άνεργίας, τής ύπογεννητικότητας και τής άφυδατώσεώς μας από έπιστημονικό και έργατικό δυναμικό. Παρ' όλα αὐτά, ό εύγενικός και ύπερήφανος λαός μας διατηρεΐται εύσεβής και στερεός στην πατρώα Όρθόδοξη παράδοση, σέβεται τὸ Στρατό μας, έμπιστεύεται τήν Δικαιοσύνη, προσβλέπει στην Παιδεία και παραμένει δημοκρατικός στις πεποιθήσεις του. Η έπι αἰώνα συνύπαρξη με τούς μουσουλμάνους συμπατριώτες μας μπορεΐ νά άποτελέσει πρότυπο για τήν Εύρώπη, πριν εκείνη τρομαγμένη από τὸ γεγονός, άρχίσει νά ένεργεΐ έπικινδύνως σπασμωδικά.

Ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας, Λιβύης, Πενταπόλεως, Αἰθιοπίας, πάσης γῆς Αἰγύπτου καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος ὁ Β΄, εἶναι μιὰ ἀτράνταχτη ἀπόδειξη τῆς εὐεργετικῆς γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα συμπορεύσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ μετὸν Ἑλληνισμό καὶ μιὰ ἐξαιρετικὰ συνετὴ πρόταση γιὰ εἰρηνικὴ εὐρωπαϊκὴ πορεία, μετὰ ἐξάρτυση:

- τὸ φορτίο τοῦ δισχιλιετοῦς θεσμοῦ ποὺ ὑποστασιοποιεῖ,
- τὴν χρυσοποικίλη καὶ αἱματοβαμμένη ἱστορία ποὺ κομίζει,
- τὴν πονεμένη ἐμπειρία ποὺ πολυποίκιλα βιώνει, καὶ
- τὸν ἄριστο τρόπο ποὺ ἀποδεικνύει τὴν διακονία του.

Τὸ κείμενο τοῦ προκατόχου σας Μεγ. Ἀθανασίου ‘Κατὰ Ἑλλήνων’ βύθισε γιὰ πάντα στὰ ἔλη τοῦ Νείλου, τὸν μίζερο καὶ παχνόβιο ἔλλαδισμο μετὰ τὴν νομοτελειακὰ καταδικασμένη παγανιστικὴ του τροπὴ, ἐδραιώνοντας τὴν ἴδια ἐποχὴ, τὸν παγκόσμιο καὶ οἰκουμενικὸ ἑλληνισμό ποὺ ἀπετέλεσε ἀστραπιαῖα τὴν ραχοκοκκαλιὰ τῆς ἀχανοῦς αὐτοκρατορίας. Ἡ φιλόσοφος Ὑπατία ὄντως ‘πέθανε’ τραγικὰ στὴν Ἀλεξάνδρεια ‘κατὰ κόσμον’, καὶ ξαναγεννήθηκε ‘κατὰ Χριστόν’ ὡς ἁγία Αἰκατερίνη. Αὐτὸ θυμοῦνται οἱ καππαδόκες πρόσφυγες τῆς πόλεώς μας, ποὺ γιόρταζαν στὴν Καισάρεια τὴν μάρτυρα Ὑπατία στίς 25 Νοεμβρίου.

Ἡ ἀλεξανδρινὴ Σχολή, δὲν φοβήθηκε νὰ ἀναθρέψει τὸ «μέγα καύχημα τοῦ ἐξελληνισθέντος καὶ φιλοσοφῆσαντος Ἰουδαϊσμοῦ», περὶ τοῦ ὁποῦο μέχρι σήμερα διερωτᾶται ἢ παγκόσμια διανόηση, ἂν τελικὰ «ὁ Φίλων ἐπλατώνιζε ἢ ὁ Πλάτων ἐφιλώνιζε». Ὁ ἀλεξανδρινὸς ποιητὴς διακωμῶδησε τὸν ἡγεμόνα «ἐκ Δυτικῆς Λιβύης», ποὺ ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν πόλη «πῆρε ὄνομα ἑλληνικόν, ντύθηκε σὰν τοὺς Ἕλληνας, ἔμαθ’ ἐπάνω-κάτω σὰν τοὺς Ἕλληνας νὰ φέρεται: κ’ ἔτρεμεν ἢ ψυχὴ του, μὴν τυχὸν χαλάσει τὴν καλοῦσι κλην ἐντύπωσιν, μιλώντας μετὰ βαρβαρισμοὺς δεινοὺς τὰ Ἑλληνικά, κ’ οἱ Ἀλεξανδρινοὶ τὸν πάρουν στὸ ψιλόν, ὡς εἶναι τὸ συνήθειο τους, οἱ ἀπαῖσιοι». Ἡ Κλεοπάτρα ἦταν βέβαια ἢ τελευταία ἑλληνίδα Φαραώ, ὅμως, σὲ πρότυπο τῆς Καθέδρας σας, ἀκόμα καὶ σήμερα, παραμένει ἢ ἐπιγραφή ‘ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ’, γραμμὴν ἑλληνικὰ.

Ἡ ἁξία, λοιπόν, τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς φρουκτωρίας τὴν ὁποία φυλάσσετε, εἶναι ποὺ προσέθεσε στὸν τίτλο σας τὴν βαρύγδουπη ἀναγνώριση: ‘Πατὴρ Πατέρων, Ποιμὴν Ποιμένων, Ἀρχιερεὺς Ἀρχιερέων, Τρίτος καὶ Δέκατος τῶν Ἀποστόλων καὶ Κριτὴς τῆς Οἰκουμένης’.

Ὅμως, τὸ λαμπρὸ παρελθόν, δὲν εἶναι γιὰ σᾶς ἀνάκλιτρο, εἶναι ἐφαλτήριο. Σήμερα ἀρκετὲς φορὲς ‘βαρὺς καὶ βλεπόμενος’, δὲν διάγετε ἐκεῖ ‘ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος’.

Σᾶς ἔχουμε δεῖ, Μακαριώτατε,

- νὰ σχοινοβατεῖτε πολιτικῶς, στίς ἀφρικανικὲς ἡγεσίες,
- νὰ ὀργώνετε τὴν μαύρην Ἠπειρο, ἱεραποστολικῶς,
- νὰ γεφυρώνετε αἰωνόβια χάσματα, διπλωματικῶς,
- νὰ ἐκφωνεῖτε λόγους σὲ συνδιασκέψεις Ἑθνῶν,
- νὰ συνομιλεῖτε φιλικὰ μετὰ Προέδρους Κρατῶν,
- νὰ συζητᾶτε πολιτιστικὰ μετὰ Φύλαρχους λαῶν,
- νὰ χαϊδεύετε παιδιὰ χτυπημένα ἀπὸ χολέρα, ἀπὸ λέπρα, ἀπὸ Aids, ἀπὸ *Ulgere de Buruli* καὶ ἀπὸ τὸ σκουλίκι τοῦ Νείλου,
- σᾶς ἔχουμε δεῖ περικοσμημένο μετὰ ἀστραφτερὰ παράσημα, ἀλλὰ καὶ λασπωμένο σὲ ἀχυρένιες καλύβες,

- *σᾶς ἔχουμε δεῖ με τιάρα, ἀλλὰ καὶ ξεσκούφωτο, δίπλα σὲ οἰκοδομικὰ ὑλικά, με ἄντερί,*

δηλ. κοντολογίς, σᾶς ἔχουμε δεῖ νὰ κομίζετε Χριστὸ καὶ Ἑλλάδα, σὲ κάθε ἡλιόλουστη καὶ ἀνήλια γωνιὰ τῆς Ἀφρικῆς.

- *Νὰ προσαρμόζετε τὴν Ὁρθόδοξη πίστη, τὴν Χριστιανικὴ λατρεία καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τέχνη, στὰ μέτρα τῶν ἰθαγενῶν.*
- *Νὰ διδάσκετε ἑλληνικοὺς χοροὺς καὶ τραγούδια σὲ σχολεῖα καὶ σὲ Πανεπιστήμια ποὺ οἰκοδομήσατε καὶ λειτουργεῖτε.*
- *Νὰ ντύνετε τοὺς φτωχοὺς με ροῦχα καὶ τοὺς ἱκανοὺς με τεχνολογία.*
- *Νὰ θρέφετε τοὺς πεινασμένους με φαγητὸ καὶ τοὺς διψασμένους με γνῶσεις.*
- *Νὰ φυλάσσετε στὸ Κάϊρο τάφους, με τρανταχτὰ ὀνόματα ἑνὸς ἐδραίου ἑλληνισμοῦ ποὺ ἀδίκως ἐκδιώχθηκε.*

Γεγονότα πολλὰ καὶ πληθωρικά, γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ Nelson Mandela, σᾶς χαρακτήρισε «καλὸ του φίλο», ἀλλὰ γιὰ μᾶς φανερώνουν «Ὁρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα καὶ γνήσιο Ἑλληνικὸ πνεῦμα».

Γιὰ ὅλα αὐτά, σᾶς καλωσορίζουμε, Μακαριώτατε, βαθυκλινῶς.

Ὁ λόγος σας, τὸ βλέμμα σας, τὸ πνεῦμα σας, ὁ τρόπος σας, ἡ τακτικὴ σας, ἡ τεχνικὴ σας, ἡ διάκριση, ἡ πρόβλεψη, ἡ εὐελιξία ποὺ σᾶς χαρακτηρίζουν, εἶναι ὅσα ἔχουμε κι ἐμεῖς ἀνάγκη, τώρα περισσότερο ἀπὸ ποτέ, τώρα ποὺ χάνονται στὴν Πατρίδα μας καὶ στὴν εὐρύτερη γύρω περιοχὴ μας, τὰ ἐξῆς τρία:

- *ἡ ξεγνοιασιά περὶ τῶν θρησκευτικῶν δεδομένων,*
- *ἡ σταθερότητα περὶ τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων, καὶ*
- *ἡ ψευδαίσθηση περὶ τῶν ἀμιγῶν πολιτισμῶν.*

Ἡ προσωπικὴ σας πορεία, στὰ χνάρια τοῦ παλαιφάτου Πατριαρχείου σας, νομίζω ὅτι ἐκφράζεται δόκιμα ἀπὸ τὸν νομπελίστα ποιητὴ μας, σὰν 'τὸ μακρὸ ποτάμι, ποὺ βγαίνει μέσα ἀπ' τὶς μεγάλες λίμνες τὶς κλειστές, βαθιὰ στὴν Ἀφρικὴ καὶ ἦτανε κάποτε θεὸς κι ἔπειτα γένηκε δρόμος καὶ δωρητὴς καὶ δικαστὴς καὶ δέλτα· ποὺ δὲν εἶναι ποτές του τὸ ἴδιο, ...κι ὡστόσο μένει πάντα τὸ ἴδιο σῶμα, τὸ ἴδιο στρῶμα ...ὁ ἴδιος προσανατολισμός'.

Αντιφωνῶν, ὁ Μακαριώτατος ευχαρίστησε τὸν Σεβ. κ. Ἀνθίμο γιὰ τὸ πρόθυμο καὶ τὸ ευχερές του λόγου του καὶ, ὡς δεῖγμα αντιπελαργήσεως, προσέφερε δαψιλὴ τὸν πατριαρχικὸ ἔπαινο στὴν Ἱ. Μητρόπολη καὶ στὸ πρόσωπο τοῦ Σεβασμιωτάτου γιὰ τὴν αρωγὴ τους πρὸς τὴν Ἱεραποστολὴ τοῦ Πατριαρχείου διὰ τῆς ενισχύσεως πρὸς ἀνέγερση Ἱερῶν Ναῶν καὶ Σχολείων στὴν ἀφρικανικὴ ἥπειρο. Ευλόγησε δε τὴν νεολαία, τὸν ευσεβὴ λαὸ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, τὸν Στρατὸ καὶ τὰ Σώματα Ἀσφαλείας, τὸν ἱερό Κλήρο, τοὺς Ἄρχοντες τοῦ τόπου καὶ τὴν φρυκτωρὸ τῆς Ἑλλάδος νήσο τῆς Σαμοθράκης, προσευχόμενος υπὲρ τῆς ευοδώσεως τῶν κόπων, τῶν θυσιῶν καὶ τῶν ἐλπίδων ὅλων τῶν συμμετεχόντων στὴν πανήγυρη.

Ἀκολούθησε ἀνταλλαγὴ ἀναμνηστικῶν δώρων καὶ ἡ τιμητικὴ περικόσμηση τοῦ Καθηγητῆ Μαθηματικῆς τῆς Β/θμίου Ἐκπαιδεύσεως Ἐβρου κ. Γ. Λεργιού, ὡς δεῖγμα ἀναγνωρίσεως τῆς συνεισφορᾶς του στὴ λειτουργία τῶν ἑλληνικῶν σχολείων στὴν Κινσάσα τοῦ Κογκό. Καταληκτικῶς πραγματοποιήθηκε ἡ λιτάνευση τῆς ἱεράς εικόνας τῆς Παναγίας τῆς Ἐλευθερώτριας, παρουσία πλήθους πιστῶν.

Σημ. Το φωτογραφικό υλικό παραχωρήθηκε ευγενικώς από τον κ. Αι. Πολυγένη.